

CONTRIBUȚII LA STUDIUL POPULAȚIILOR DE AMFIBIENI DIN ZONA VALEA BUDULUI – LUNCANI, JUDEȚUL BACĂU (2004)

Daniel Ghiurcă*, Sorin Roșu*

Cuvinte cheie: amfibieni, 8 specii, Valea Budului, Luncani, pârâul Trebeșel

Introducere

Lucrarea de față prezintă câteva rezultate asupra cercetării populațiilor de amfibieni din zona Valea Budului – Luncani (județul Bacău).

Zona Valea Budului – Luncani se găsește în nordul județului Bacău la 15 km vest de municipiul Bacău, având ca limite următoarele coordonate: 46° 36' 38" lat. nordică, 46° 33' 57" lat. sudică, 26° 44' 12" long. vestică și 26° 47' 46" long. estică.

Din punct de vedere fizico-geografic aria de studiu se găsește într-o zonă colinară cu altitudinea maximă de 350 m, acoperită cu pădure de amestec (70% fag, molid, carpen, frasin) plus câteva pășuni.

Bălțile luate în studiu (6 permanente și 5 temporare) plus cursul pârâului Trebeșel (Valea Budului) se găsesc în zona de pădure, au o adâncime maximă de 40 cm, cu un strat de măr gros de 10 – 20 cm peste care se află resturi vegetale de aproximativ 10 cm grosime.

În Valea Budului sunt puternice influențe antropice datorită existenței în zonă a unei tabere școlare și a unei pepiniere silvice. Din această cauză populațiile de amfibieni din zonă sunt afectate în mod considerabil.

Lucrarea Fauna R.P.R. – Amphibia (Fuhn 1960) conține date privind populațiile de amfibieni ce trăiesc în zona județului Bacău (Tazlău, Tarcău, municipiul Bacău, Moinești, Slănic).

După 1960 au mai fost publicate lucrări privind populațiile de amfibieni din zona de studiu de către C. Șova.

În anul 2000 apare lucrarea Amfibienii din România – determinant – Cogălniceanu și col. în care nu apar date noi față de lucrarea lui Fuhn privind zona luată în studiu de noi.

Materiale și metode

În timpul perioadei de studiu ce s-a desfășurat în zona Valea Budului – Luncani – județul Bacău în perioada 08.04.2004 – 26.05.2004 au fost făcute observații privind populațiile de amfibieni în 6 bălți permanente și 5 bălți temporare plus cursul pârâului Trebeșel din Valea Budului.

Amfibienii au fost capturați manual sau cu ajutorul unui ciorpac și apoi determinați cu ajutorul cheilor de determinare (Fuhn 1960, Arnold și Burton 1996, Cogălniceanu și col. 2000).

Pentru o localizare precisă a zonei am folosit hărți cu rețeaua de pătrate UTM de 10 x 10 km (Lehrer și Lehrer 1990).

Rezultate și discuții

Tabelele 1 și 2 conțin liste cu cele 8 specii de amfibieni observate și evoluția acestora în zona Valea Budului – Luncani (județul Bacău) în perioada 08.04 – 26.05.2004, precum și date

privind temperatura din aer și apă, plus elemente de turbiditate a apei.

Salamandra salamandra

Au fost observate un număr de 6 exemplare în data de 08.04.2004 pe cursul pârâului Trebeșel, plus 6 exemplare observate în zona Luncani.

Triturus vulgaris

Numărul de exemplare găsite în bălți a crescut numeric, aceasta datorită faptului că perioada de studiu s-a suprapus cu perioada de reproducere a acestei specii, corelându-se și cu o creștere a temperaturii.

Triturus cristatus

Această specie a fost observată în ultima parte a perioadei de studiu (29.04 – 25.05.2004). Am observat un număr de 33 de exemplare, acestea venind în bălțile de reproducere mai târziu față de specificațiile din literatură (Fuhn 1960 – februarie – martie, Cogălniceanu 2000 – martie).

Triturus alpestris

Această specie a fost observată pe toată perioada studiului cu un maxim de exemplare (55) găsite în data de 29.04.2004 în zona Luncani.

Specia *Triturus alpestris* am găsit-o la altitudinea de 290 m mult mai jos față de specificațiile din literatură (Fuhn, Cogălniceanu) privind altitudinea minimă până unde coboară această specie (500 – 700 m);

Bombina variegata

Am identificat-o în toată perioada desfășurării studiului, cu un număr maxim de exemplare – 153 găsite pe 29.04.2004 în zona Luncani.

De asemenea numărul de ponte găsite a fost din ce în ce mai mare, cu un maxim – 32 identificat în data de 25.05.2004 în zona Luncani.

Bufo bufo

În data de 08.04.2004 la începutul studiului au fost observate 3 perechi în amplex aparținând acestei specii plus 37 de ponte, cele mai multe (30) găsite pe cursul pârâului Trebeșel.

Din aceste observații putem trage concluzia că această specie se găsea în data de 08.04.2004 la sfârșitul perioadei de reproducere.

Evoluția pontelor nu a putut fi observată în zona Valea Budului pe cursul pârâului Trebeșel, deoarece acestea nu au mai fost găsite din cauza viiturilor ce au urmat.

Rana dalmatina

Această specie a fost identificată în data de 16.04.2004 în zona Luncani.

Rana temporaria

La începutul perioadei de studiu am identificat un număr de 404 ponte, reproducerea desfășurându-se destul de timpuriu (februarie – martie).

Evoluția pontelor s-a desfășurat normal, cu excepția pontelor depuse pe cursul pârâului Trebeșel care nu au mai fost găsite în urma viiturilor ce au avut loc. Același lucru s-a întâmplat

* Complexul Muzeal de Științele Naturii "Ion Borcea" Bacău

și cu larvele (stadiul I) pe care le-am observat în data de 08.04.2004 în bălțile din zona taberei Valea Budului.

Concluzii

Studiul populațiilor de amfibieni din zona de pădure Valea Budului - Luncani – județul Bacău s-a efectuat în perioada 8 aprilie – 26 mai 2004 în 6 bălți permanente și 5 temporare plus cursul pârâului Trebeșel din pădurea Valea Budului.

În urma studiului efectuat am ajuns la următoarele rezultate:

am identificat un număr de 8 specii de amfibieni (*Salamandra salamandra*, *Triturus alpestris*, *Triturus cristatus*, *Triturus vulgaris* dintre urodele și *Bombina variegata*, *Bufo bufo*, *Rana dalmatina*, *Rana temporaria* dintre anure);

specia *Triturus cristatus* am observat-o la sfârșitul perioadei de studiu (29.04 – 25.05.2004). Putem afirma astfel că reproducerea la această specie este întârziată față de perioada specificată în literatură (Fuhn 1960 – februarie – martie, Cogălniceanu 2000 – martie).

specia *Triturus alpestris* am găsit-o la altitudinea de 290 m mult mai jos față de specificațiile din literatură (Fuhn, Cogălniceanu) privind altitudinea minimă până unde coboară această specie (500 - 700 m);

datorită factorilor naturali (viituri) și antropici (în zona Valea Budului există o tabără școlară și o pepinieră silvică) populațiile de amfibieni studiate au fost afectate.

Contributions to the study of amphibians populations from the region Valea Budului - Luncani – Bacău county (2004)

Abstract

The study of amphibians populations from forest ecosystems in Valea Budului - Luncani – Bacău county region was undertaken in the period 8-th of April – 26-th of May 2004 in 6

permanent ponds, 5 temporary water accumulations and the Trebeșel stream.

The researches lead us to the following results:

we identified a number of 8 amphibians species (*Salamandra salamandra*, *Triturus alpestris*, *Triturus cristatus*, *Triturus vulgaris* among Urodela species and *Bombina variegata*, *Bufo bufo*, *Rana dalmatina*, *Rana temporaria* among anuran);

the species *Triturus alpestris* was identified at 290 m altitude, lower than the literature references regarding the minimum altitude of this species spreading (500 - 700 m);

- the studied amphibians population was greatly influenced by some natural and anthropic factor like water flooding and the school camp nearby.

Key words: amphibians, 8 species, Valea Budului, Luncani, Bacău county

Bibliografie

1. DOTTRENS EMILE – 1963 – *Batraciens et reptiles d'Europe*, Edition Delachaux, Niestle, Neuchatel (Suisse);
2. FUHN I. E. – 1960 – *Fauna Republicii Populare Romine, Amphibia*, volumul XIV, Fascicula 1, Editura Academiei Republicii Populare Romine, București;
3. FUHN I. E. – 1969 – *Broaște, șerpi, șopârle*, Editura Științifică, București;
4. ION, I – 1996 – *Fauna herpetologică a României (Amfibieni și Reptile)*, Ed. Proema S.R.L., Baia Mare;
5. IONESCU, V. – 1968 – *Vertebratele din România*, Ed. Acad. R.S.R., București;
6. COGĂLNICEANU, D., AIOANEI, F., BOGDAN, M. – 2000 – *Amfibienii din România – determinant*, Ed. Ars Docendi, București;
7. ARNOLD, E. N., BURTON, S. A., OVENDEN, D. W. – 1996 – *A field guide to the Reptiles and Amphibians of Britain and Europe*, Harper Collins Publishers, London;

Data Specia	08.04.2004				16.04.2004				29.04.2004				26.05.2004			
	adult	juv.	larve	ponte	adult	juv.	larve	ponte	adult	juv.	larve	ponte	adult	juv.	larve	ponte
Stadiu dezvoltare																
<i>Salamandra salamandra</i>	6															
<i>Triturus vulgaris</i>					2				60		100		38		300	
<i>Triturus cristatus</i>									30							
<i>Triturus alpestris</i>									1				8			
<i>Bombina variegata</i>					5				24				31			20
<i>Bufo bufo</i>	6			30												
<i>Rana temporaria</i>	3		5000 (I)	310			3000 (II)	200			20 (II)	250			550 (II)	
T°C aer/apă	16/12				20/13				20/15				18/14			
Turbiditate	limpede				tulbure				tulbure				tulbure			

Tabel 1 Rezultatele observațiilor privind populațiile de amfibieni în zona Valea Budului (județul Bacău) în perioada 08.04 – 26.05.2004

Data Specia	08.04.2004				16.04.2004				20.04.2004				29.04.2004				25.05.2004			
	adult	juv.	larve	ponte	adult	juv.	larve	ponte	adult	juv.	larve	ponte	adult	juv.	larve	ponte	adult	juv.	larve	ponte
Stadiu dezvoltare																				
<i>Salamandra salamandra</i>	1								5											
<i>Triturus vulgaris</i>	4				1				17				106	140			140			
<i>Triturus cristatus</i>																3				
<i>Triturus alpestris</i>					14				2				55	1						
<i>Bombina variegata</i>	5				71				26				153	2		3	94	2		32
<i>Bufo bufo</i>				7				7				7			20	6				
<i>Rana dalmatina</i>					3															
<i>Rana temporaria</i>	1			94			350 (II)	23							2000 (II)	20		3		
T°C aer/apă	19/13				16/9				13/9				16/12				16/11			
Turbiditate	limpede				tulbure				limpede				limpede				tulbure			

Tabel 2 Rezultatele observațiilor privind populațiile de amfibieni în zona Luncani (județul Bacău) în perioada 08.04 – 25.05.2004